

T.C.
BOLU
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/869

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYENLER (DAVACI) :

VEKİLİ :

KARŞI TARAF (DAVALI): BOLU VALİLİĞİ

VEKİLİ :

Barbaros Mah. Binnaz Sk. No:2 Çankaya/ANKARA

İSTEMİN ÖZETİ

: Davacılar tarafından, uluslararası koruma başvurularının yeniden alınması talebiyle yaptığı başvurusunun reddine dair Bolu Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nün 01.07.2021 tarih ve E-5579 sayılı işleminin; İran uyruklu olup [REDACTED]'nin babasının diğer davacı eşin zerdüşt olmasından dolayı evlenmelerine izin vermediği ve akrabalarından biriyle evlenmesini istediği, baba tarafından kötü muameleye maruz kaldıkları ve ölümle tehdit edilmeleri üzerine Türkiye'ye yasal yollardan geldikleri, koruma başvurusunda bulundukları ve başvuru sahibi kimlik belgesi aldıkları, [REDACTED]'nin İran'da iken lupus hastalığı teşhisi konulduğu ve böbrek yetmezliği bulunduğu, Bolu ilinde yeterli teknik teçhizat olmadığından tedavisine İstanbul ilinde devam ettiği için imza yükümlülüklerini yerine getiremedikleri, bu sebeple haklarında koruma başvurusunun geri çekilmiş sayılması kararı verilerek kararın eksinleştiği, bu karar nedeniyle geçerli bir sigortaya sahip olmadıkları, sağlık masraflarını karşılayacak durumda olmadığı ve hayati tehlikesi bulunduğu için başvurularında mültecilik iddialarının yanında çok ağır seyreden hastalıkları ve sağlık hakkına erişimde yaşadığı zorluklara, hayati tehlikesine, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu uyarınca bir hukuki statü kazanmasının ve sigorta kapsamına alınmasının gerekliliğine yer verilerek koruma başvurusunun tekrar alınmasını talep ettikleri ileri sürülerek iptali istemiyle açılan davada yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ

: Davacı [REDACTED] hakkında ikamet ili Bolu ilini izinsiz terk ettiği gerekçesiyle başvurusunun geri çekilmiş sayılması kararı verildiği, anılan kararın iptali istemiyle açılan davada Bolu İdare Mahkemesi'nin E:2020/13 K:2020/848 sayılı kararıyla davanın reddedildiği ve Ankara Bölge İdare Mahkemesi'nce kesin olarak onandığı, davaya konu işlemin icrai nitelikte bir işlem olmayıp hukuki sonuç doğurmaya elverişli olmadığı, zira iş bu yazı ile davacıların uluslararası koruma süreci hakkında bilgilendirme yapıldığında söz konusu işlemin idari davaya konu edilemeyeceği belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bolu İdare Mahkemesi'nce, davalı idarenin davaya konu işlemin kesin ve yürütülebilir işlem olmadığı yönünde itirazda bulunduğu görülse de davacıların 2577 sayılı Kanunun 10.maddesi kapsamında haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem tesisi için 18.06.2019 tarihli dilekçeyle Bolu İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne başvuruda bulunduğu, başvuru tarihinden itibaren zımni ret süresi olan 30 günlük süre içinde tesis edilen davaya konu işlemi davacıların anılan Kanun maddesi uyarınca başvurunun reddi sayarak dava açabileceğinden davalı idare itirazı yerinde görülmeyle işin gereği görüldü:

Dava, davacılar tarafından, uluslararası koruma başvurularının yeniden alınması talebiyle yaptığı başvurusunun reddine dair Bolu Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nün 01.07.2021 tarih ve E-5579 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27.maddesinin 6352 sayılı Kanunla değişik 2.fıkrasında; "Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler. Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir. Yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesi zorunludur..." hükmü yer almaktadır.

T.C.
BOLU
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/869

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 3. maddesinde; "(1) Bu Kanunun uygulanmasında;...d) **Başvuru sahibi:** Uluslararası koruma talebinde bulunan ve henüz başvurusu hakkında son karar verilmemiş olan kişiyi,...r) Uluslararası koruma: Mülteci, şartlı mülteci veya ikincil koruma statüsünü,...ifade edeceği, 62. maddesinde, Avrupa ülkeleri dışında meydana gelen olaylar sebebiyle, ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancıya veya bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen vatansız kişiye statü belirleme işlemleri sonrasında şartlı mülteci statüsü verileceği, üçüncü ülkeye yerleştirilinceye kadar, şartlı mültecinin Türkiye’de kalmasına izin verileceği, 63. maddesinde, mülteci veya şartlı mülteci olarak nitelendirilemeyen, ancak menşe ülkesine veya ikamet ülkesine geri gönderildiği takdirde, ölüm cezasına mahkum olacak veya ölüm cezası infaz edilecek, işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye maruz kalacak, uluslararası veya ülke genelindeki silahlı çatışma durumlarında, ayırım gözetmeyen şiddet hareketleri nedeniyle şahsına yönelik ciddi tehditle karşılaşacak olması nedeniyle menşe ülkesinin veya ikamet ülkesinin korumasından yararlanamayan veya söz konusu tehdit nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancı ya da vatansız kişiye, statü belirleme işlemleri sonrasında ikincil koruma statüsü verileceği, 69. maddesinde(...) Kayıt esnasında; başvuru sahibinin menşe veya ikamet ülkesini terk etme sebepleri, ülkesini terk ettikten sonra başından geçen ve başvuru yapmasına neden olan olaylar, Türkiye’ye giriş şekli, kullandığı yol güzergâhları ve vasıta bilgileri, daha önceden başka bir ülkede uluslararası korumaya başvurmuş veya korumadan yararlanmışsa, bu başvuru veya korumaya ilişkin bilgi ve belgelerin alınacağı, 75. maddesinde, etkin ve adil karar verebilmek amacıyla, başvuru sahibiyle kayıt tarihinden itibaren otuz gün içinde bireysel mülakat yapılacağı, mülakatın mahremiyeti dikkate alınarak, kişiye kendisini en iyi şekilde ifade etme imkanı tanınacağı, başvuru sahibinin, yetkililerle iş birliği yapmak ve uluslararası koruma başvurusunu destekleyecek tüm bilgi ve belgeleri sunmakla yükümlü olduğu, 78. maddesinde, başvurunun, kayıt tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Göç İdaresi Genel Müdürlüğünce sonuçlandırılacağı, kararların bireysel olarak verileceği, başvuru hakkında karar verilirken menşe veya önceki ikamet ülkesinin mevcut genel şartları ve başvuru sahibinin kişisel şartlarının göz önünde bulundurulacağı, başvuru sahibine, zulüm veya ciddi zarar görme tehdidine karşı vatandaşı olduğu ülke veya önceki ikamet ülkesinin belirli bir bölgesinde koruma sağlanabiliyorsa ve başvuru sahibi, ülkenin o bölgesine güvenli bir şekilde seyahat edebilecek ve yerleşebilecek durumdaysa, başvuru sahibinin uluslararası korumaya muhtaç olmadığına karar verilebileceği, kararın, ilgiliye veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edileceği, olumsuz kararın tebliğinde, kararın maddi gerekçeleri ve hukuki dayanaklarının da belirtileceği, ilgili kişi bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında kendisi veya yasal temsilcisinin bilgilendirileceği, **'Hızlandırılmış değerlendirme' başlıklı 79.maddesinde** "(1)Başvuru sahibinin;... f) Başvurusunun geri çekilmiş sayılmasından sonra yeniden başvuruda bulunması, hâllerinde, başvurusu **hızlandırılmış olarak değerlendirilir.** (2) Başvurusu hızlandırılmış olarak değerlendirilen başvuru sahibiyle, başvuru tarihinden itibaren en geç üç gün içinde mülakat yapılır. Başvuru, mülakattan sonra en geç beş gün içinde sonuçlandırılır. (3) Bu maddeye göre değerlendirilen başvurulardan, incelenmesinin uzun süreceği anlaşılanlar, hızlandırılmış değerlendirmeden çıkarılabilir.(4)Refakatsiz çocukların başvuruları hızlandırılmış olarak değerlendirilemez." hükmüne, **"Yardım ve hizmetlere erişim"** başlıklı 89.maddesinde ise " ..(3) **Başvuru sahibi** veya uluslararası koruma statüsü sahibi kişilerden; a) (Değişik:6/12/2019-7196/87 md.) Herhangi bir sağlık güvencesi olmayan ve ödeme gücü bulunmayanlar uluslararası koruma başvuru kaydından itibaren bir yıl süre ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümlerine tabidir. Özel ihtiyaç sahipleri ve Bakanlıkça sigorta kaydının devamı uygun görülenler için bir yıl süre sınırı aranmaz. Genel sağlık sigortasından faydalanacak kişilerin primlerinin ödenmesi için Genel Müdürlük bütçesine ödenek konulur. Primleri Genel Müdürlük tarafından ödenenlerden ödeme güçlerine göre primin tamamı veya belli bir oranı talep edilir. Başvurusu hakkında idarece olumsuz karar verilen yabancılar genel sağlık sigortası kapsamından çıkarılır. .." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, İran asıllı olan davacıların 06.05.2015 tarihinde Zonguldak iline müracaatla uluslararası koruma talebinde bulunduğu, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Uluslararası Koruma

T.C.
BOLU
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/869

Dairesi Başkanlığının 10.02.2016 tarih ve E.5666 sayılı yazısıyla, davacı [REDACTED]'nın kronik böbrek yetmezliği durum bildirir sağlık raporuna istinaden Zonguldak İl Göç İdaresi Müdürlüğünün 05.01.2016 tarih ve 55 sayılı yazısıyla, Romatoloji ve Nefroloji Kliniği olduğu tespit olunan Bolu iline sevkinin kabul edildiği, burada ikamet ilini izinsiz terkettiğinden bahisle 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 77/1-ç maddesi uyarınca 22.01.2020 tarihinde uluslararası koruma başvurularının geri çekilmiş sayılmasına ve değerlendirmenin durdurulmasına kararı verilerek haklarında son karar olduğu ve 6458 sayılı yasanın 89/3/a maddesi uyarınca davacıların genel sağlık sigortası kapsamında çıkarıldığı, bunun üzerine davacılar tarafından bizzat kendilerince ve davacı vekili tarafından (Vekaletname ile birlikte) davacılar adına ayrı ayrı olarak Bolu İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne posta yoluyla 18.06.2021 tarihinde hızlandırılmış değerlendirme kapsamında koruma başvurusunda bulunulduğu, başvurunun 01.07.2021 tarihli davalı idare işlemiyle reddi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada, savunma dilekçesinde davaya konu işlemle koruma başvurularının bizzat yapılacağını davacılar bildirildiği belirtilse de, davacıların davalı idareye daha önceden bizzat başvuru yapmak suretiyle uluslararası koruma başvurusunda bulunduğu, akabinde yükümlülüklerini yerine getirmediğinden bahisle başvurularının geri çekilmiş sayılmasına karar verildiği, bu kapsamda davacının önceden bizzat koruma başvurusu kaydının ve dosyasının olduğu hususu ile yabancı oluşları ve ileri sürdükleri sağlık sorunları nedeniyle içinde bulundukları öznel durumları dikkate alındığında hızlandırılmış değerlendirmeye esas alınan başvurularını posta yoluyla yapmalarının makul karşılanması gerektiği, bu suretle yapılan başvurunun bizzat yapılan başvuru kapsamında değerlendirilmesinin olayın oluş şekli de gözetildiğinde hakkaniyete uygun düşeceği gibi halen Türkiye'de bulunan davacıların bu şekilde başvuruda bulunmalarının doğrudan başvuru amacına aykırı bir yönünün de bulunmadığı anlaşılmakla, haklarında koruma başvuruları geri çekilmiş sayılması ve değerlendirmenin durdurulması kararı alınan davacıların başvurularının 6458 sayılı Kanunun 79/f. maddesi uyarınca hızlandırılmış başvuru kapsamına alınarak değerlendirilmesi gerekirken koruma başvurularının hızlandırılmış değerlendirme kapsamına alınmadan reddedilmesinde hukuka uygunluk bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Öte yandan, 6458 sayılı Yabancılar Ve Uluslararası Koruma Kanununun yukarıda yer verilen 89/3-a maddesi uyarınca davacıların genel sağlık sigortası sonlandırıldığından davacılar açısından telafisi güç zararlar doğacağı açıktır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 sayılı Kanunun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütmesinin durdurulmasına**, kararın tebliğini izleyen günden itibaren (7) gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere 05/10/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

BAŞKAN VEKİLİ

[REDACTED]

Üye

[REDACTED]

Üye

[REDACTED]